

Dosarul nr. 2ra-617/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul central (jud. S. Slobodzean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, V. Sîrbu, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Verbițchi, reprezentat de avocatul Anatolie Dmitric împotriva lui Mihail Matros cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză și menținută hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul central, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 22 noiembrie 2019, Ivan Verbițchi, reprezentat de avocatul Anatolie Dmitric a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Matros cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 6 noiembrie 2018, în baza relațiilor comerciale, a vândut lui Mihail Matros fructe de măr în stare proaspătă, de soiul Golden, Semerenco și Aidaret, costul total al cantității de măr procurat fiind de 340 214 de lei.

Faptul procurării fructelor de măr se confirmă prin recipisa din 6 august 2018, scrisă personal de către pârât, care în recipisă a indicat: „eu subsemnatul Matros Mihail declar că în urma procurării de măr în stare proaspătă, dorez domnului Verbițchi Ion suma de 340 214 de lei. Recipisa este scrisă de mine personal, sub ceea ce mă semnez”.

A menționat reclamantul că până în prezent pârâtul nu și-a onorat obligația de a achita datoria în mărime de 340 214 de lei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 25 octombrie 2019, a expediat în adresa pârâtului somația, prin care a solicitat achitarea datoriei, care

constituie suma de 340 214 de lei, în termen de cel mult 14 zile calendaristice din momentul recepționării pretenției.

Cu titlu de răspuns la pretenția formulată, a recepționat înscrisul din partea lui Mihail Matros prin care este comunicat că: „pretențiile reclamantului privind achitarea datoriei în sumă de 340 214 de lei, urmare a recipisei menționate și prin care solicit să rezolvăm problema dată pe cale amiabilă, reieșind din faptul că ați fost anunțați despre livrarea producției necalitative a fructelor de măr, fapt confirmat prin actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt din 18 aprilie 2019, întocmit de executorul judecătoresc Maia Surchicin și reieșind din avansul achitat de 200 000 de lei”.

A precizat că orice încercări de soluționare a situației de conflict pe cale amiabilă au eșuat, iar principalul scop al pârâtului se rezumă la refuzul de a stinge datoria creată.

În acest sens, a indicat că dânsul fizic nu a livrat, ci a pus la dispoziția pârâtului fructe de măr direct din livadă, dânsul nu a cunoscut și nici nu a avut de ce să cunoască ce a făcut Mihail Matros cu fructele de măr după ce le-a preluat din livadă.

A menționat reclamantul că nu a primit nicio somație și nici nu a fost contactat niciodată de către pârât după ce a fost executată tranzacția de vânzare a mărului.

Cu referire la pretinsa achitare a avansului de către pârât în sumă de 200 000 de lei, a considerat această informație absolut falsă și lipsită de oricare logică, or în cazul în care suma respectivă era să fie transmisă în avans de către Mihail Matros în favoarea lui nu avea absolut niciun sens ca pârâtul să mai înscrie în recipisă că datorează suma de 340 214 de lei.

Mai mult, pe lângă declarația pârâtului că acesta ar fi transmis în avans suma de 200 000 de lei, în actele anexate la răspuns, lipsește oricare înscris care ar confirma transmiterea de către Mihail Matros a oricărei sume de bani.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 4, 9, 10, 11, 16, 774, 776, 1108-1118 Cod civil, art. 4, 5, 7, 12, 28, 38, 60, 75, 83, 85, 94, 96, 166, 167, 174, 175, 176-178 CPC.

A solicitat încasarea de la Mihail Matros în beneficiul său a datoriei în sumă de 340 214 de lei, a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime de 10 206,42 de lei și a serviciilor juridice în mărime de 8 000 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, Ivan Verbițchi, reprezentat de avocatul Anatolie Dmitric a depus cerere cu privire la majorarea pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la Mihail Matros în beneficiul său a datoriei în sumă de 340 214 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 14 494,05 de lei, a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime de 10 621,42 de lei, a cheltuielilor de executare în mărime de 2 800 de lei și a serviciilor juridice în mărime de 8 000 de lei.

Prin hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătorei Strășeni sediul central, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate de la Mihail Matros în beneficiul lui Ivan Verbițchi datoria în sumă de 340 214 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 14 494,05 de lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 10 621,42 de lei,

cheltuielile de executare în sumă de 2 800 de lei și serviciile juridice în sumă de 8 000 de lei, iar în total suma de 376 129,47 de lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză a contestat-o cu apel.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, Ivan Verbițchi, reprezentat de avocatul Anatolie Dmitric a depus cerere cu privire la majorarea cuantumului dobânzii de întârziere, solicitând încasarea de la Mihail Matros în beneficiul său a dobânzii de întârziere în sumă de 14 386,86 de lei.

Prin decizia din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză și menținută hotărârea primei instanțe.

A fost încasată de la Mihail Matros în beneficiul lui Ivan Verbițchi dobânda de întârziere pentru perioada 2 iulie 2020 - 4 noiembrie 2020 în sumă de 14 386,86 de lei și taxa de stat achitată în mărime de 431,60 de lei.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că la 6 noiembrie 2018, Mihail Matros a procurat de la Ivan Verbițchi fructe de măr în stare proaspătă în sumă de 340 214 de lei, fapt confirmat prin recipisa scrisă personal de către el.

Tot aici, instanța de apel a considerat necesar de a relata că nu poate fi reținut în calitate de probă actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt întocmit de executorul judecătoresc Maia Surchicin la 18 aprilie 2019, prezentat de către Mihail Matros, or acest act a fost întocmit la data de 18 aprilie 2019, iar vânzarea produsului a avut loc la 6 noiembrie 2018.

De asemenea, sunt lipsite de o bază probatorie suficientă și argumentul invocat de Mihail Matros în susținerea poziției sale potrivit căreia dânsul ar fi achitat lui Ivan Verbițchi suma de 200 000 de lei, cu titlu de achitare pentru marfa procurată, deoarece contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, nu a prezentat probe ce ar demonstra faptul că ar fi restituit o parte din datorie.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au concluzionat că Mihail Matros nu și-a onorat obligațiunile asumate, motiv din care au admis pretenția privind încasarea datoriei, încasând de la Mihail Matros în beneficiul lui Ivan Verbițchi datoria în sumă de 340 214 de lei.

La fel, instanța de apel a menționat că, deoarece Mihail Matros a refuzat achitarea sumei de 340 214 de lei, prețul mărului procurat la 6 noiembrie 2018, prima instanță corect a încasat de la Mihail Matros în beneficiul lui Ivan Verbițchi dobânda de întârziere în sumă de 14 494,05 de lei.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 372 alin. (3) CPC, instanța de apel a considerat necesar de a admite cererea avocatului Anatolie Dmitric, în interesele intimatului în vederea compensării și a dobânzilor de întârziere ca despăgubiri apărute după pronunțarea hotărârii în prima instanță, încasând dobânda de întârziere pentru perioada 2 iulie 2020 - 4 noiembrie 2020 în suma de 14386,86 lei și taxa de stat achitată în mărime de 431,60 lei.

Instanța de apel a considerat că argumentul din apel precum că pentru ședința din 1 aprilie 2020 apelantul s-a semnat, însă examinarea acesteia nu a avut loc din

cauza pandemiei, dar despre examinarea ulterioară dânsul nu a fost înștiințat în mod legal, din care motive a considerat că i-a fost încălcat dreptul legal acordat de legislația în vigoare, nu poate fi reținut ca temei justificativ de admitere a apelului, deoarece Mihail Matros, fiind înștiințată odată sub semnătură din timp despre data și ora examinării cauzei în instanța de judecată, nu a fost lipsit de posibilitatea de a se interesa de soarta cauzei date.

Or, potrivit art. 102 alin. (4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

La 4 martie 2021, Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză a declarat recurs împotriva deciziei din 4 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, trimiterea cauzei spre rejudecare în Judecătoria Strășeni sediul central pe motivul constatării încălcării normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. b) și d) CPC, precum și achitarea cheltuielilor de judecată de către intimat.

În motivarea recursului a invocat că a fost lipsit de posibilitatea reală de a uza de drepturile legale acordate de legislația procedural civilă, de a participa la examinarea cauzei în prima instanță.

Mai mult, după examinarea cauzei civile de către Curtea de Apel Chișinău, au devenit cunoscute circumstanțe de fapt și drept noi, care, suplimentar, confirmă imperios necesitatea remiterii cauzei civile spre rejudecare în prima instanță.

Astfel, la 8 octombrie 2020, prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul central, a fost încetat procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Fruclain-Trans” împotriva GȚ „Viilis” (fondatorul căreia este Ivan Verbițchi) privind încasarea prejudiciului cauzat prin vânzarea produselor defectuoase.

La o simplă suprapunere a celor două hotărâri se constată prezența unor similitudini fundamentale ce țin de subiecți, cronologie, cantitatea produselor defectuoase tranzacționate, probatoriu etc.

Astfel, în ambele spețe se face referință la Ivan Verbițchi și întreprinderea sa GȚ „Viilis”, cu privire la vânzarea de către Ivan Verbițchi a merelor în asortiment de calitate necorespunzătoare și este descrisă aceeași probă relevantă, care confirmă, incontestabil, calitatea defectuoasă a merelor tranzacționate de Ivan Verbițchi, adică actul de constatare nr. 1 din 18 aprilie 2019 întocmit de către executorul judecătoresc Maia Surchicin.

A considerat că instanța de apel și-a depășit mandatul prin prisma dezideratelor art. 373 CPC.

Instanța de apel, analogic cu cea de fond, a mai și admis o eroare gravă, considerând momentul perfectării și semnării recipisei de către el (6 noiembrie 2018) drept dată a tranzacționării produselor.

Totodată, însă, instanța de apel a stabilit că actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt emis de executorul judecătoresc Maia Surchicin, la 18 aprilie 2019, a fost întocmit în prezența lui Mihail Matros - reprezentant prin procură al

SRL „Fructlain-Trans” SRL și a lui Dumitru Godina lucrător al depozitului frigorific.

O chestiune fundamentală pentru soluționarea optimă a litigiului, ce urma să fie stabilită de către prima instanță în cadrul unui proces, cu adevărat, echitabil este, inclusiv, cea privitoare la faptul dacă dânsul a tranzacționat mere pe cont propriu sau în numele SRL „Fructlain-Trans”.

Or, prima instanță a soluționat problema drepturilor SRL „Fructlain-Trans”, fără a o implica în proces, prin ce i-a încălcat grav drepturile prevăzute de legislația în vigoare.

O dovadă în plus în susținerea celor relatate este și încheierea din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, pronunțată în pricina civilă nr. 2rac-48/21.

Esențial și important este faptul că și în această speță se face referire la același contract de vânzare-cumpărare nr. 01/17 din 16 septembrie 2018 încheiat între SRL „Fructlain-Trans” și GT „Viilis”.

La 18 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Ivan Verbițchi, reprezentat de avocatul Anatolie Dmitric a depus referință la recursul declarat de Mihail Matros, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 16 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 128), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Totodată, la cererea de recurs, recurentul Mihail Matros a anexat extrasul din poșta electronică a reprezentantului său, avocatului Sergiu Brînză, prin care se confirmă că la data de 6 ianuarie 2021 la adresa electronică a avocatului Sergiu Brînză a fost expediată copia deciziei recurate (f. d. 156).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 4 martie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat

de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mihail Matros, reprezentat de avocatul Sergiu Brînză.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic